

Нині у науковій літературі серед учених України відстоюється позиція про необхідність у запровадженні медичного страхування. Найбільш активно ці питання висвітлюються вченими-економістами [3; 4] та вченими-медиками [5], тоді як публікації юристів з цієї проблеми практично відсутні. На переконання автора, саме юристи повинні висловити свою позицію з цього питання, хоча б з погляду на те, як із запровадженням медичного страхування в Україні реалізовуватиметься конституційне право громадян на охорону здоров'я, що має забезпечуватися державним фінансуванням соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм.

Відповідно до законів України про Державний бюджет щороку фінансуються такі основні бюджетні програми: «Спеціалізована та високоспеціалізована медична допомога, що надається загальнодержавними закладами охорони здоров'я», «Програми і централізовані заходи з імунопрофілактики», «Забезпечення медичних заходів по боротьбі з туберкульозом, профілактики та лікування СНІДу, лікування онкологічних хворих», «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру», «Державний санітарно-епідеміологічний нагляд та дезінфекційні заходи», «Централізована закупівля обладнання для закладів охорони здоров'я», «Лікування громадян України за кордоном», а також інші бюджетні програми. Їх фінансування ставить за мету забезпечити кожному громадянину України отримання медичної допомоги в державних і комунальних закладах охорони здоров'я безоплатно. Але достатньо обмежений обсяг фінансових ресурсів, що спрямову-

ються у сферу охорони здоров'я, спричиняє такі негативні явища, як необхідність в оплаті пацієнтами отриманої медичної допомоги за рахунок власних коштів, що порушує конституційне право, встановлене ст. 49 Основного Закону.

Що ж до ще одного права громадян — права на медичне страхування, яке передбачено ст. 4 Основного Закону про загальнообов'язкове соціальне страхування [6], то із визначених ними п'яти видів на сьогодні в Україні не запроваджено лише медичне страхування.

Нині на розгляді у комітетах Верховної Ради України перебуває три законопроекти щодо загальнообов'язкового медичного соціального страхування (№ 1040, № 1040-1, № 1040-2) [7–9], а Комітетом Верховної Ради України з питань охорони здоров'я розробляється законопроект «Про фінансування охорони здоров'я та медичне страхування» [10].

Основною ідеєю законопроектів № 1040 та № 1040-2 є те, що в них пропонується об'єднати два види загальнообов'язкового державного соціального страхування: у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, і медичне страхування. Замість п'яти видів соціального страхування пропонується функціонування лише чотирьох, у зв'язку з чим передбачено реорганізувати Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності у Фонд загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування України. Внески від роботодавців та застрахованих осіб збиратимуться одним органом для всіх видів соціального страхування у складі єдиного соціального внеску. У законопроекті також зазначено, що конкретний перелік медич-